

Kommuner og fylkeskommuner

Vår referanse: 19/02034-13  
Arkivkode: 0  
Saksbehandler: Hege Mygland,  
Deres referanse:  
Dato: 30.08.2019

Informasjonsbrev til kommuner og fylkeskommuner

## Rammeavtalen om fastlegeordningen (ASA 4310) forlenges

Legeforeningen og KS er enige om å forlenge rammeavtalen om fastlegeordningen til 31. august 2020. Etter langvarige forhandlinger konstaterer vi at det ikke har vært mulig å bli enige om en videreutvikling av rammeavtalen på dette tidspunktet.

Det er særlig to temaer som har vært krevende i forhandlingene:

- Kommunens mulighet til å omgjøre fra næringsdrift til fastlønn ved ledighet i en fastlegeavtale
- Veiledning og supervisjon i den nye spesialistutdanningen i allmennmedisin

### *Omgjøring av ledig fastlegeavtale*

Rammeavtalens punkt 5 regulerer kommunens administrasjon av fastlegeavtaler. Det har kommet fram at KS og Legeforeningen har forskjellig oppfatning av hvordan dette punktet i rammeavtalen skal forstås.

KS mener at kommunen har mulighet til å omgjøre en ledig næringsdrivende fastlegeavtale til fastlønn, forutsatt at kommunen dekker det tapet legen påføres ved ikke å kunne overdra praksisen sin til en ny lege. Det er viktig at kommunen har tilstrekkelig handlingsrom til å kunne organisere fastlegetjenesten slik at kommunen kan oppfylle sitt lovpålagte ansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Kommunen må sørge for nødvendig planlegging av fastlegeordningen slik at legen har forutsigbarhet i sin virksomhet innenfor gitte rammebetingelser. Kommunen skal utarbeide en plan for legetjenesten i kommunen. Dette følger av rammeavtalens punkt 6.2. Samarbeidsutvalget bør gi råd i saker som gjelder planlegging av kommunens allmennlegetjeneste med hensyn til kapasitet og lokalisering, samt opprettelse av fastlegeavtaler. Dette er regulert i rammeavtalens punkt 4.2.3.

### *Veiledning og supervisjon i den nye spesialistutdanningen*

Fra 1. mars 2019 gjelder nye regler for legers spesialistutdanning med krav til oppnådd kompetanse. Kommunene er gitt nye oppgaver med å planlegge og legge til rette for utdanningen av allmennleger. KS har tidligere påpekt overfor staten at vi mener den nye spesialistutdanningen i allmennmedisin ikke er fullfinansiert, noe staten er uenig i.

I forkant av forhandlingene av rammeavtalen ba KS om en nærmere avklaring fra Helse- og omsorgsdepartementet på spesialistforskriftens krav om at kommunen skal sørge for at legen får nødvendig veiledning og supervisjon. Ifølge spesialistforskriften skal veiledning i gjennomsnitt utgjøre minimum tre timer per måned i 10,5 av årets måneder. Departementet mener at det foreslåtte timeantallet for veiledning normalt vil være tilstrekkelig og forsvarlig. Departementet fastslår at supervisjon ikke skal godtgjøres særskilt. Supervisjon forstås som å bistå og gi råd til leger i spesialisering i konkrete arbeidssituasjoner i den daglige virksomheten.

Departementet fastslår også at veiledning av LIS1 og LIS3 er å anse som andre allmennlegeoppgaver. Dette innebærer at veiledning kan tilpliktes etter fastlegeforskriften § 12 og rammeavtalen ASA 4310 punkt 12.1.

Det er uheldig at partene ikke kom til enighet om hvordan punkt 11 i rammeavtalen skal endres for å være i samsvar med kravene til veiledning og supervisjon i den nye spesialistutdanningen. KS kan imidlertid ikke gjennom en nasjonal rammeavtale legitimere at kommunene skal betale mer enn det staten legger til grunn.

#### *Pågående prosesser*

KS har vært pådriver for å reetablere trepartssamarbeidet mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Legeforeningen og KS. Det er jevnlig møter mellom politisk ledelse i departementet, Legeforeningen og KS. Det er viktig at partene jobber sammen om å finne de riktige grepene for en god og bærekraftig fastlegeordning framover. For KS er det avgjørende at kommunene har tilstrekkelig handlingsrom for å sikre en god kommunehelsetjeneste, i tråd med sitt sørge-for-ansvar. Kommunen må ha anledning til å organisere tjenesten etter lokale behov. Det er også viktig å bidra til at kommunen framstår som en attraktiv arbeidsgiver.

En arbeidsgruppe med representanter fra Helsedirektoratet, Legeforeningen, KS og Oslo kommune utarbeider en rapport om alternative finansieringsmodeller for fastlegeordningen som leveres til Helse- og omsorgsdepartementet 1. september.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet hvert sitt oppdrag i forbindelse med fastlegeordningen. Helsedirektoratet har hatt i oppdrag å sørge for evaluering av fastlegeordningen. Helsedirektoratet har gjennomført oppdraget ved å engasjere Ernst & Young og Vista Analyse. Folkehelseinstituttet har hatt i oppdrag å gjennomføre en brukerundersøkelse om befolkningens erfaring med fastlegeordningen. Begge rapportene presenteres 4. september på et arrangement i Helsedirektoratets lokaler, der blant andre helseministeren vil være tilstede.

Regjeringen har varslet at den vil legge fram en handlingsplan om fastlegeordningen våren 2020.

Med vennlig hilsen

Lasse Hansen  
administrerende direktør

Tor Arne Gangsø  
områdedirektør Arbeidsliv